

Budapeštianska rezolúcia predstaviteľov organizácií občanov so zdravotným postihnutím týkajúca sa práv a reprezentácie ľudí so zdravotným postihnutím a financovania reprezentatívnych organizácií ľudí so zdravotným postihnutím

Národné rady občanov so zdravotným postihnutím, mimovládne organizácie, (ďalej len Národné rady) boli založené v desiatich nových členských krajinách (Cyprus, Česká republika, Estónsko, Litva, Lotyšsko, Malta, Maďarsko, Poľsko, Slovenská republika a Slovinsko) a v dvoch prístupových krajinách (Bulharsko a Rumunsko). tieto strešné organizácie sú otvorené všetkým reprezentatívnym národným organizáciám občanov so zdravotným postihnutím a organizáciám rodičov ľudí so zdravotným postihnutím, ktorí nie sú schopní reprezentovať sami seba. Sú ovládané a riadené ľuďmi so zdravotným postihnutím a rodičmi ľudí so zdravotným postihnutím neschopných reprezentovať sami seba. reprezentujú prevažnú väčšinu ľudí so zdravotným postihnutím vo svojich krajinách. Konajú demokratickým a transparentným spôsobom. Ich založenie predstavuje významný rozvoj v oblasti zdravotného postihnutia.

Európske fórum zdravotného postihnutia (EDF) zoskupuje v jednej strešnej organizácii Národné rady a európske mimovládne organizácie reprezentujúce mnoho skupín ľudí so zdravotným postihnutím. Vychádzajúc z ich prihlášok za členov EDF, EDF uznalo, že Národné rady z nových členských krajín a prístupových krajín spĺňajú členské kritériá definované v jeho stanovách a preto boli v máji 2004 prijaté za členov EDF.

V Budapešti 26. mája 2004 na stretnutí na konferencii organizovanej EDF prijali Národné rady Bulharska, Českej republiky, Cypru, Estónska, Litvy, Lotyšska, Malty, Maďarska, Poľska, Rumunska, Slovenskej republiky a Slovinska túto rezolúciu:

Zdravotné postihnutie je záležitosťou ľudských práv.

- Verejné authority na všetkých úrovniach (medzinárodnej, národnej, regionálnej i lokálnej) by mali uznať, že zdravotné postihnutie je záležitosťou ľudských práv.
- Verejné authority musia umožniť ľuďom so zdravotným postihnutím v plnom rozsahu využívať ich práva (občianske, politické, sociálne, ekonomické a kultúrne) ako sú uznávané medzinárodnými konvenciami, Štandardnými pravidlami OSN, Európskym dohovorom a dohovorom zakladajúcim ústavu EU a národnými ústavami.
- Verejné authority musia zabezpečiť, aby práva ľudí so zdravotným postihnutím boli rešpektované vo všetkej relevantnej legislatíve, stratégiách a rozpočtových iniciatívach.
- Verejné authority musia zabezpečiť účasť ľudí so zdravotným postihnutím na príprave nového medzinárodného Dohovoru OSN o ľudských právach ľudí so zdravotným postihnutím.

Pri príprave akejkoľvek legislatívnej definície zdravotného postihnutia musia verejné authority zabezpečiť dostatočne širokú formuláciu zahrnujúcu všetky skupiny, nezávisle na postihnutí.

Nič o nás bez nás.

- verejné authority by mali uznávať za reprezentatívne tie organizácie z oblasti zdravotného postihnutia, ktoré sú tvorené ľuďmi so zdravotným postihnutím a rodičmi ľudí so zdravotným postihnutím, ktorí nie sú schopní sami sa reprezentovať.
- Verejné authority by mali uznávať, že reprezentatívne organizácie zdravotne postihnutých sú jedinými legitímnymi hlasmi oprávnenými hovoriť menom ľudí so zdravotným postihnutím. Sú to Národné rady, aktívne vo veciach spoločného záujmu, a špecifické organizácie občanov so zdravotným postihnutím a rodičov ľudí so zdravotným postihnutím, ktorí nie sú schopní sami sa reprezentovať.
- Silné spojenectvo medzi vládami a reprezentatívnymi organizáciami zdravotne postihnutých je základným predpokladom zabezpečenia rovnakých príležitostí a spoločenského začleňovania pre ľudí so zdravotným postihnutím. Všetky opatrenia majú byť prijímané v diskusii a spolupráci s príslušnými reprezentatívnymi organizáciami zdravotne postihnutých. Verejné authority musia konzultovať s príslušnými reprezentatívnymi organizáciami zdravotne postihnutých a brať do úvahy ich názory pred prijatím akejkoľvek relevantnej iniciatívy.
- Na všetkých úrovniach rozhodovania musia vlády zaviesť alebo posilniť pravidelné mechanizmy na diskusiu a štruktúrovaný dialóg umožňujúci ľuďom so zdravotným postihnutím, prostredníctvom ich reprezentatívnych organizácií, prispievať k plánovaniu, implementácii, monitorovaniu a vyhodnocovaniu všetkých opatrení priamo vplyvajúcich na ľudí so zdravotným postihnutím, (vrátane transpozície do národných zákonov príslušnej európskej legislatívy, národných akčných plánov proti sociálnej exklúzii a chudobe, európskej stratégie sociálnej ochrany, národných stratégií zamestnanosti, úhrad na národnej úrovni s európskych štrukturálnych fondov).
- Reprezentatívne organizácie ľudí so zdravotným postihnutím by mali mať právo zabezpečovať a koordinovať zastúpenie ľudí so zdravotným postihnutím vo všetkých relevantných národných výboroch, rozhodujúcich, poradných a ďalších orgánoch na národnej, regionálnej i lokálnej úrovni vrátane nominácií do vládnych rád zdravotného postihnutia v krajinách, kde existujú a vo všetkých relevantných oblastiach vrátane dopravy, telekomunikácií, štrukturálnych fondov, zamestnávania, sociálnych služieb atď.
- Verejné authority by mali konzultovať s reprezentatívnymi organizáciami ľudí so zdravotným postihnutím s cieľom zabezpečiť začlenenie (mainstreaming) problematiky zdravotného postihnutia do všetkých oblastí politiky.

Verejné financovanie pre reprezentatívne organizácie ľudí so zdravotným postihnutím ako prostriedok participatívnej demokracie

- Verejné authority by mali poskytovať dostatočné základné financovanie umožňujúce reprezentatívnym organizáciám občanov so zdravotným postihnutím vykonávať ich najzákladnejšiu a prirodzenú úlohu obhajoby a reprezentácie ľudí so zdravotným postihnutím. Celkovo je potrebné zvýšiť finančnú podporu poskytovanú verejnými autoritami reprezentatívnym organizáciám ľudí so zdravotným postihnutím. Takéto financovanie by malo byť dostatočné na zabezpečenie silných Národných rád i špecifických organizácií ľudí so zdravotným postihnutím. Verejné authority by tiež mali zabezpečiť financovanie na prácu organizácií ľudí so zdravotným postihnutím v oblasti obhajoby a reprezentácie na regionálnej a miestnej úrovni.
- Verejné financovanie organizácií ľudí so zdravotným postihnutím by nemalo žiadnym spôsobom okliešťovať alebo narušovať nezávislosť hnutia ľudí so

zdravotným postihnutím, ktoré musí byť schopné vyjadrovať svoje požiadavky a záujmy v súlade s tým, čo nová európska ústava nazýva participatívnou demokraciou.

- Verejné financovanie Národných rád občanov so zdravotným postihnutím a reprezentatívnych národných organizácií jednotlivých zdravotných postihnutí by malo byť dostatočné na zabezpečenie ich stálych sekretariátov schopných monitorovať a ovplyvňovať príslušné politiky na národnej úrovni. Verejné financovanie by malo byť dostatočné na zabezpečenie primeranej účasti Národných rád občanov so zdravotným postihnutím a reprezentatívnych národných organizácií jednotlivých zdravotných postihnutí na európskej a medzinárodnej úrovni, vrátane ich účasti na relevantných stretnutiach a v relevantných sieťach.

Táto rezolúcia je adresovaná vládam, európskej komisii, európskemu parlamentu a všetkým zaujímavým sa stranám.

Budapešť, 26. júna 2004